

עמ"י

עש"ו

גליון 4 • חוקת תשפ"א

פניני

ויואל משה

אמרות טהורות מבנש"ק רבי יואל משה פינטו שליט"א
בן אדמו"ר רבינו יאשיהו פינטו שליט"א ראב"ד מרוקו.

אוצר פנינים מזהירים, דברי התעוררו ומוסרים, לעורר הלבבות
ולתקן המעשים מפרדס התורה בלולים • מתוך גיליון 'ויואל משה'

מארבעת המידות האלו.

**נפש האדם מורכבת מארבע יסודות שהם היוצרים את
מבנה אישיותו ומתווים את התנהגותו**

הקב"ה ברא את העולם באופן שכל דבר הנמצא בו מובנה ומיוסד על ארבעה יסודות, שהם המעמידים כל דבר בבריאה, וארבעת היסודות הם, אש, רוח, מים, עפר. ומדברי האר"י הקדוש (שערי קדושה חלק א שער ב) ניגלה לנו שאף הנפש הבהמית שבאדם כלולה מארבעת היסודות הללו, ושכל אחד מהיסודות נותן באדם טבע ויצר רע אחר, שיסוד האש הוא המביא את האדם

לידי כעס וגאווה, ויסוד הרוח הוא המביא את האדם לידי ליצנות והוללות, ויסוד המים הוא המעורר באדם אהבה וחיות ותאווה, ויסוד העפר הוא הכופה על האדם את העצבות והייאוש. ועוד גילה לנו האר"י הקדוש כי היות ואף הנפש הבהמית של כל אחד מבני ישראל היא אינה טמאה כנפשו של הגוי, אלא היא ממוצעת ועל

ידי התנהגות וכוננות מקודשות יכול האדם להכניסה אל הקדושה, הרי שגם המידות הטובות שביהודי באות מארבעת היסודות הללו שבנפש האדם. ולכן על האדם לשלוט ביצריו, וליצור את האיזון הנכון והבריא בין כל מידותיו וטבעיו. ולידע באיזה זמנים ומצבים עליו להטות ליבו והתנהגותו אחר כל מידה

בכל דבר ועניין החושך קודם לאור ובזמן החושך היצר הרע מנסה לייאש את האדם

כאשר האדם מתחיל להתקרב להקב"ה וללמוד תורה ולקיים מצוות, מרכז היצר הרע את כל כוחותיו כדי להגביר באדם את יסוד העפר הנותן בו את הייאוש והעצבות, על היסודות האחרים הנותנים בו את יתר היצרים. והטעם מדוע משקיע היצר הרע את עיקר מאמציו בלהפיל את האדם לייאוש, הוא משום שמאז ששת ימי בראשית ייסד הקב"ה בעולם שתמיד יקדם החושך לאור, והצער לשמחה. והאריך בזה הרה"ק רבי צדוק הכהן מלובלין זיע"א בכמה מכתביו, וכתב שכשם שבבריאת העולם הוקדם הלילה ליום, כך גם

בחיוו של כל אדם בכל אשר יעשה בתחילה יתהלך בחשיכה ובהעדר ידיעה ובטיחות, ורק אחרי כן תהיה לו אורה ושמחה. והטעם מדוע מסדר הקב"ה את סדר חיוו של האדם בסדר זה, הוא מחמת שתקופת החשיכה היא המייצרת את תקופת האורה, שעל ידי זה שבזמן שנסתר אורו הגדול של הקב"ה מהאדם הוא זועק ומתפלל לראות באור ה', אותם תפילות וציפיות

לכל מבקשי החכמה
ניתן לקבל בתפוצה ישירה את העלונים
"ויואל משה"

ו"פניני ויואל משה"
מתורגמו ומוסריו של בנש"ק
רבי יואל משה פינטו שליט"א
בנו בכורו של האדמו"ר
רבינו יאשיהו פינטו שליט"א
במ"ל: TorahPinto@gmail.com
בוטצאפ: +1 (917) 459-8776

בדעתו פירושים וחידושים חדשים שאחזן
לא שמעתם מעולם.

אינה דומה מצוה המקוימת מתוך שמחה והתלהבות למצוה המקוימת מתוך הרגל

ועד כמה מגונה היא מידת העצללות והקרידות בעבודת ה', ועד כמה יקרה בעיני ה' עבודתו של מי שמקיים את המצוות מתוך התלהבות ושמחה, ניתן ללמוד ממעשה שמסופר על הבעל שם טוב הקדוש, שפעם אחת יצא עם תלמידיו הקדושים אל שפת הנהר שקפא מהקור העז, ובלכתם ליד הנהר ראו נער גוי חוקק על הקרח צורת שתי וערב. ואמר הבעל שם טוב הקדוש שמן השמים זימנו אותם אל אותו מקום, כדי שילמדו ממעשי אותו נער גוי כלל גדול בעבודת ה'. כי הנה מים הם דבר שאינו מקבל טומאה לעולם, אלא הוא מטהר את אותם שנטמאו כשהם טובלים בו. אומנם כל זה הוא רק בזמן שהמים חיים ומתהלכים, אולם אם המים קפאו ונעשו בבחינת מת, אז אפשר לחקוק עליהם צורת צלם ועבודה זרה. וכך הוא האדם שאלוקיו נתן בו נשמה שטהורה היא, ובזמן שהוא עובד את בוראו בשמחה ובהתלהבות, ביכולתו להגיע להשגות הגבוהות ביותר ולדבוק באלוקיו. אולם אם הוא נקפא, שנכנס אל מלכותו של היצר לחשוב מחשבות ייאוש, ומתוך כך עבודת ה' שלו נעשית בעצלנות ללא שמחה והשתוקקות, אז הוא יכול להיות משכן לעבודה זרה חלילה. וכן מצינו עוד להרה"ק מסוכטשוב בספרו "שם משמואל" (שמות שנת תרע"א), שכתב כי אם האדם אינו מקיים את המצוות בשמחה ובנמרצות אלא מקיימם מתוך עצבות והמצוות נראות עליו כמשא כבד, אז נוטל הקב"ה מהאדם את אותה קצבת שמחה שלא השתמש בה לקיום המצוות ונותנה ליצר הרע, ובאותם כוחות שמחה ומרץ שהיה האדם צריך להשתמש בהם לעבודת ה', היצר הרע נלחם בו להחטיאו ולהעבירו על דברי קונו. ועוד כתב שם כי אף הכוחות שיש לאומות העולם ללחום בבני ישראל ולהרע להם, הם מאותם כוחות שבני ישראל לא השתמשו בהם לעבודת ה' בשמחה. וכתב לפרש על פי זה את הפסוק בספר דברים המסכם את כל הרעות שיבואו על בני ישראל בגלותן הקשה "תחת אשר לא עבדת את ה' אלוקיך בשמחה ובטוב לבב מרב כל" (דברים כה מז), ומשמעות תיבת "תחת" שבפסוק היא תמורת, ובפסוק זה מגלה הקב"ה לבני המיוסרים כי הכח והחיות שיש לאומות העולם לעולל לבני ישראל את כל הרעות בעת הגלות, הם תמורת אותם כוחות וחיות שבני ישראל לא השתמשו בהם לעבודת ה', ולקיום המצוות בשמחה.

יוצרות את הזכויות שבזכותם יאירו לו מן השמים. וכתב בזה בספרו צדקת הצדיק (אות קנא) כי שמע שאת הדבר זיכנו ה' לראות במוחשיות במעשה ירידת הגשמים, שעל מנת שירדו גשמים שיחיו ויפרנסו את כל יושבי תבל, צריכים השמים להתמלאות בעננים המסתירים מיושבי הארץ את אור השמש ויוצרים הלהטה והחשיכה בעולם. ואף על פי שאותם רגעי חשיכה נראים קודרים, באמת באותם רגעים ממש נוצרים באותם עננים מי הגשמים שאחרי כן ירדו לארץ ויכלכלו את יושביה. והיצר הרע שיודע היטב שהציפייה שמצפה האדם לאור בתקופת החושך היא שיוצרת את האור, מנסה לדחוק מידיעת האדם את המחשבה על האור שיאיר, וגורם לו לחשוב שלעולם לא יעלה השחר להאיר את חייו, והיצר הרע עושה כך כדי שהאדם יפסיק להתפלל ולייחל לאור. והפעולה אותה יכול לעשות האדם נגד ניסיונו של היצר הרע לחזק בקרבו את יסוד העפר שהוא מקור הייאוש, הוא שהאדם יחזק את יסוד המים שבו, שיצפה לישועה ויאמין כי טוב ה' ומאיתו לא תצא הרעה. ואף על פי שבתחילה הוא נתקל בחומות קשים בצורה ופני ה' נסתרות ממנו, ידע כי ההתעקשות והנמרצות לבקש את פני ה', הם שיזכהו לקרבת אלוקים.

היצר הרע נלחם באדם בכל כוחותיו כאשר הוא מתחיל ללמוד תורה

ובפרט בלימוד התורה הקדושה, שאין האדם מבין את החוכמה המופלאה הצפונה בכל אות ותג שבתורה, אלא אחר ששב ולומד כל דבר פעמים רבות. וכבר כתב רבינו החתם סופר זיע"א (בחידושו לש"ס ברכות ב.) כי המשנה נקראת בשם זה לרמז, שהרוצה להבין את מה שכתבו התנאים הקדושים במשנה, עליו לחזור על כל דבר הנכתב בה ארבעים פעמים ולכן נקראת המשנה בשם זה שהוא מ' שנה למד. והגמרא נקראת בשם תלמוד, כי אם רוצה האדם להבין היטב את דבריהם של האמוראים הקדושים שנכתבו בגמרא, עליו ללמוד בעיון את דבריהם ארבע מאות פעמים, וזה הוא השם "תלמוד" ת' למד. ובפעמים הראשונות שהאדם מנסה ללמוד הרי דברי התורה נראים בעיניו סתומים ואינם מובנים, והיצר הרע מפתחו לזנוח את לימוד התורה, ולעסוק בדברים אחרים בהם הוא מצליח יותר, ומרגיש שמחה וסיפוק. אולם באמת אם האדם יתעלה מעל לתחושת הייאוש, ויגיל וישמח שבחר בו ה' מכל העמים וזיכהו ללמוד את התורה הקדושה, ויתגבר האדם כהרי ללמוד פעמים רבות עד שיבין בשכלו את דברי התורה, אז יפתחו בפניו שערי החכמה, ויזכה להבין את חכמתו של הקב"ה הנמצאת בכל אותיות התורה, ויזכה לגלות